

ZESPÓŁ SZKÓŁ W BUDACH GŁOGOWSKICH

**WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO
OTRZYMANIA PRZEZ UCZNIA POSZCZEGÓLNYCH
ŚRÓDROCZNYCH
I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z
JĘZYKA POLSKIEGO**

KLASA VII

ROK SZKOLNY 2026/2027

NAUCZYCIEL: ESTERA STOJECKA

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą.

I. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

I.1. Czytanie utworów literackich – liryka

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo dla klasy 7</i>				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY LIRYCZNE				
- wie, że liryka jest jednym z rodzajów literackich, - odróżnia utwór liryczny od utworu epickiego, - zna podstawowe cechy utworów lirycznych, - krótko opowiada, o czym jest przeczytany wiersz, - nazywa swoje wrażenia wywołane lekturą wiersza, - wie, kto to osoba mówiąca w wierszu, - wyjaśnia pojęcie <i>podmiot liryczny</i>, - wie, kto to bohater liryczny,	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: - wymienia cechy poezji, - czyta wiersz głośno i wyraźnie, - wypowiada się na temat przeczytanego wiersza, - podejmuje próbę uzasadnienia swoich wrażeń wywołanych lekturą wiersza, - wskazuje w wierszu wartości ważne dla poety, - określa nastrój wiersza, - tworzy projekt pracy (rysunek, drama itp.) interpretującej wiersz – przekład intersemiotyczny, - nazywa wyrazy wskazujące na osobę mówiącą w	spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: - uzasadnia, dlaczego utwór należy do liryki, - określa temat wiersza, - opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu, - wyodrębnia obrazy poetyckie, - nazywa i uzasadnia swoje uczucia wywołane lekturą wiersza, - przedstawia, również w formie przekładu intersemiotycznego (np. rysunek, drama itp.), jak rozumie omawiany wiersz, - wskazuje cechy podmiotu lirycznego,	spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: - wyjaśnia, na czym polega język poezji, - dokonuje interpretacji głosowej utworu lirycznego, - ciekawie opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu, o podmiocie lirycznym, bohaterze oraz ich uczuciach, - opisuje zachowanie bohatera wiersza i wyraża swoją opinię na jego temat, - opisuje adresata wiersza, - wskazuje cytaty, dzięki którym nazywa uczucia	spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: - prezentuje informacje na temat wiersza dowolnie wybranej formie, w tym w formie interaktywnej, - samodzielnie analizuje i interpretuje utwór poetycki, stosując różne techniki uczenia się, - tworzy własne przykłady poznanych środków artystycznych, - wyjaśnia funkcje poznanych środków artystycznych, - omawia wyczerpująco sytuację przedstawioną w

- wyjaśnia pojęcie adresata / odbiorcy utworu, - odróżnia podmiot liryczny od adresata, - odróżnia wers od strofy (zwrotki), - wyjaśnia, czym są rym, wers, refren, - zna nazwy środków artystycznych: <i>epitet, porównanie, przenośnia, wyraz dźwiękonaśladowczy, uosobienie, apostrofa, ożywienie, symbol, neologizm</i>, - wymienia elementy rytmizujące: wers, strofa, rym, rytm, - zna pojęcia pieśni, trenu, - przedstawia tematykę wiersza, - zna pojęcie ironii, - wie, jakie jest przesłanie wiersza, - rozpoznaje w utworach lirycznych wartości ważne dla Polaków, - dostrzega w omawianych wierszach elementy historyczne, - wymienia autorów utworów lirycznych	wierszu (podmiot liryczny) i adresata, - opowiada o podmiocie lirycznym, przedstawiając jego myśli i uczucia, - określa adresata wiersza, - wskazuje wers, w którym znajduje się zwrot do adresata, - wskazuje bohatera wiersza, - rozpoznaje w utworach lirycznych epitety, porównania, wyrazy dźwiękonaśladowcze, ożywienia, symbole, - wskazuje w wierszu rymy, - rozpoznaje elementy rytmizujące utwór, - Rozpoznaje pieśń, tren, - dzieli wersy na sylaby, - wie, na czym polega ironia, - rozpoznaje przesłanie wiersza i wypowiada się na temat jego aktualności, - na podstawie poznanych wierszy tworzy drabinę wartości ważnych dla Polaków na przestrzeni dziejów, - wymienia wydarzenia historyczne zawarte w omawianych wierszach, - rozumie słowo <i>kontekst</i> i zna rodzaje kontekstów,	- określa cechy bohatera wiersza, - porównuje i nazywa rymy w dwóch dowolnie wybranych strofach, - rozpoznaje w utworach lirycznych przenośnie, uosobienia, neologizmy artystyczne - rozpoznaje refren jako element rytmizujący utwór, - podaje liczbę sylab w każdym wersie, - wymienia cechy pieśni, trenu, - wyjaśnia, na czym polega ironia, - dostrzega ironię w omawianych wierszach, - formułuje przesłanie utworu lirycznego i zastanawia się nad jego aktualnością, - porównuje wartości ważne dla Polaków ze swoimi wartościami, - dostrzega różne konteksty w omawianych utworach lirycznych, - posługuje się biografią autora w interpretacji utworów lirycznych.	wywołane lekturą wiersza, - wyjaśnia, jak rozumie przesłanie wiersza, - wyjaśnia znaczenie przenośnie utworu lirycznego, - uzasadnia własne rozumienie wiersza, - rozpoznaje funkcje środków artystycznych w omawianych wierszach, - odróżnia informacje ważne od mniej istotnych, - wskazuje w wierszu elementy rytmizujące, - wskazuje cechy pieśni, trenu w danym utworze, - definiuje pojęcie ironii, - wyjaśnia przesłanie utworu lirycznego i ocenia jego aktualność, - omawiając utwory liryczne, nawiązuje do kontekstów: historycznego, biograficznego, kulturowego, - dostrzega i wskazuje nawiązania biograficzne w omawianych utworach lirycznych.	wierszu i odwołuje się do własnych doświadczeń, - interpretuje wiersz i uzasadnia swoją tezę interpretacyjną, odwołując się do elementów utworu, - charakteryzuje podmiot liryczny, odwołując się do treści wiersza, - charakteryzuje bohatera, odwołując się do treści wiersza, - porównuje podmiot liryczny z adresatem i bohaterem wiersza i przedstawia wnioski, - rozpoznaje pieśń, tren wśród innych gatunków literackich, - tworzy pytania do hipotezy interpretacyjnej na temat wiersza, - w interpretacji utworów lirycznych wykorzystuje odwołania do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi, - w interpretacji utworów lirycznych wykorzystuje potrzebne konteksty, np. biograficzny,
---	---	--	---	---

wskazanych w <i>Podstawie programowej.</i>	- zna elementy z życia autorów utworów lirycznych wskazanych w <i>Podstawie programowej.</i>			historyczny,, kulturowy, społeczny.
---	--	--	--	-------------------------------------

I.1. Czytanie utworów literackich – epika

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo dla klasy 7</i>				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY EPICKIE				
- wie, że epika jest jednym z rodzajów literackich, - odróżnia utwór epicki od utworu lirycznego, - wymienia elementy świata przedstawionego: czas, miejsce akcji, bohaterowie, wydarzenia, - rozpoznaje fikcję literacką, - wskazuje elementy realistyczne (rzeczywiste) w omawianych utworach epickich, - wymienia wybrane gatunki epickie, np. baśń, legenda,	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: - wymienia cechy utworu epickiego, - opisuje wybrane elementy świata przedstawionego, - wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne w utworach epickich, - wymienia cechy gatunkowe opowiadania, powieści, noweli, - wyszukuje w tekście określone informacje, - wskazuje tytuł jako element budowy utworu epickiego, - ustala kolejność zdarzeń, - nazywa rodzaj narratora i narracji,	spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: - czyta głośno, wyraźnie, z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych, - rozpoznaje rodzaj literacki czytanego tekstu – epika, - rozpoznaje czytany utwór jako opowiadanie, powieść, nowelę, - opowiada o elementach świata przedstawionego, - odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych - rozpoznaje puentę jako element budowy utworu epickiego,	spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: - analizuje elementy świata przedstawionego i wyciąga wnioski, - wyjaśnia różnice między elementami realistycznymi i fantastycznymi w utworach epickich, - uzasadnia przynależność rodzajową utworu do epiki oraz gatunkową do opowiadania, powieści, noweli, - rozpoznaje punkt kulminacyjny jako	spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: - porównuje elementy świata przedstawionego różnych utworów, - uzasadnia przynależność rodzajową i gatunkową utworu, podając odpowiednie przykłady, - rozpoznaje funkcje elementów budowy utworu: tytułu, puenty, punktu kulminacyjnego, - prezentuje według własnego pomysłu, z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych, jak rozumie wzajemne

opowiadanie, powieść , nowela, - wymienia tytuł jako element budowy utworu epickiego, - wymienia wybrane wydarzenia tworzące akcję utworu, - rozpoznaje, kim jest osoba mówiąca w utworze epickim, - rozpoznaje i wymienia bohaterów utworu, - zna pojęcia: <i>narrator</i> i <i>narracja</i>, - rozpoznaje w utworze wątek główny, - nazywa swoje wrażenia wywołane lekturą tekstu, - rozpoznaje w tekście znaczenia dosłowne, - opowiada ustnie o treści utworu, zachowując kolejność zdarzeń, - wie, że tekst może mieć znaczenie przenośne, - wie, czym jest alegoria, - wymienia cechy postawy bohatera, - wie, jakie jest przesłanie utworu, - rozpoznaje w utworach epickich wartości ważne dla Polaków,	- rozpoznaje rodzaje bohaterów w utworze, - przedstawia wybranego bohatera, - wymienia niektóre cechy bohaterów, - rozpoznaje wątki poboczne, - wypowiada się na temat przeczytanego utworu, - wskazuje wartości ważne dla bohaterów, - omawia postawę bohatera, - rozpoznaje w utworze ważne informacje, - tworzy projekt pracy (rysunek, drama, spektakl teatralny itp.) będącej interpretacją utworu – przykład intersemiotyczny, - dostrzega przenośny sens opowieści z Biblii, - rozpoznaje w tekście alegorię, - rozpoznaje przesłanie utworu, - na podstawie poznanych tekstów tworzy drabinę wartości ważnych dla Polaków na przestrzeni dziejów, - wymienia wydarzenia historyczne zawarte w omówionych tekstach,	- opowiada o wybranych wydarzeniach fabuły, - charakteryzuje narratora utworu, - określa, czy dany bohater jest główny czy drugoplanowy, - wymienia większość cech bohaterów, - zbiera informacje o bohaterze, - uzasadnia rodzaj narracji: pierwszoosobowej i trzecioosobowej, - omawia wątek główny, - prezentuje własne rozumienie utworu, - ocenia bohaterów, - rozpoznaje informacje mniej ważne w utworze, - rozpoznaje fakty i opinie, - odczytuje omawiane teksty na podstawie stworzonego przekładu intersemiotycznego, - omawia przenośne znaczenia opowieści biblijnych, - podaje przykłady alegorii, - zna przyczyny niepowodzeń bohatera, - wypowiada się na temat przesłania utworu,	element budowy utworu epickiego, - rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe, - wskazuje cechy narratora w zależności od jego rodzaju, - rozpoznaje rodzaj bohatera w omawianym utworze, - określa relacje łączące bohaterów utworu, - uzasadnia wskazane cechy bohaterów, odwołując się do treści utworu, - selekcionuje zebrane informacje o bohaterze, - odróżnia bohatera głównego od drugoplanowego, - dokonuje analizy fragmentu utworu, aby określić rodzaj narracji, - określa tematykę utworu, - omawia wątek poboczny, - odróżnia informacje ważne od mniej istotnych, - porównuje treść czytanych utworów z własnymi doświadczeniami, - interpretuje biblijne opowieści, - omawia funkcje alegorii,	zależności między wydarzeniami w utworze, - porównuje narratorów w różnych utworach, - charakteryzuje bohatera, również za pomocą narzędzi interaktywnych, - porównuje narrację pierwszoosobową z trzecioosobową i przedstawia wnioski, - określa problematykę utworu i prezentuje ją w twórczy sposób, - ciekawie prezentuje własną interpretację biblijnych opowieści, - w interpretacji utworów epickich wykorzystuje odwołania do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi, - w interpretacji utworów epickich odwołuje się do kontekstu biograficznego, - wyjaśnia wpływ kontekstu historycznego na treść i formę utworów epickich, - porównuje utwory epickie z różnych kultur i epok, uwzględniając
---	---	---	--	--

- dostrzega w omawianych utworach epickich elementy historyczne, - wymienia autorów utworów epickich wskazanych w <i>Podstawie programowej</i>.	- rozumie słowo <i>kontekst</i> i zna rodzaje kontekstów w utworach epickich, - zna elementy z życia autorów utworów epickich wskazanych w <i>Podstawie programowej</i>.	- porównuje wartości ważne dla Polaków ze swoimi wartościami, - dostrzega różne konteksty w omawianych utworach epickich, - posługuje się biografią autora w interpretacji utworów epickich.	- ocenia postawę bohatera i przyczyny jego niepowodzenia, - formułuje przesłanie utworu, - omawiając utwory epickie, nawiązuje do kontekstów: historycznego, biograficznego, kulturowego, - dostrzega i wskazuje nawiązania biograficzne w omawianych utworach epickich.	kontekst kulturowy i społeczny.
--	---	--	---	---------------------------------

I.1. Czytanie utworów literackich – dramat

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego</i> (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 7				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY DRAMATYCZNE				
- zna pojęcie dramatu, - wie, że dramat to jeden z rodzajów literackich, - wie, że gatunki dramatu to tragedia i komedia, - zna podstawowe cechy utworów dramatycznych,	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: - wie, czym cechuje się dramat jako rodzaj literacki, - zna cechy utworów dramatycznych, - wie, czym cechuje się tragedia i komedia, - opisuje elementy świata	spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: - czyta utwór wyrażnie, z podziałem na role i z odpowiednią artykulacją, - rozpoznaje dramat jako rodzaj literacki,	spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: - uzasadnia, dlaczego utwór jest dramatem, - omawia cechy rodzajowe dramatu i cechy gatunkowe tragedii i komedii,	spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: - udowadnia, że czytany utwór jest dramatem, podając odpowiednie przykłady z tekstu, - prezentuje według własnego pomysłu,

- odróżnia utwór pisany prozą i wierszem od dramatu, - rozpoznaje czytany utwór jako dramat, - krótko opowiada, o czym jest omawiany utwór dramatyczny, - wymienia elementy świata przedstawionego w dramacie: czas, miejsce akcji, bohaterowie, wydarzenia, - rozumie pojęcie bohatera tragicznego, - podaje wybrane wydarzenia omawianego utworu dramatycznego, - dostrzega komizm w dramacie, - wie, czym się różni realizm od fantastyki w utworze dramatycznym, - wie, że akcja dramatu dzieli się na etapy, - wie, że dzieło dramatyczne ma kontekst kulturowy i biograficzny.	przedstawionego w dramacie, - wymienia charakterystyczne elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog, - wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne, - wyszukuje w dramacie określone informacje, - ustala kolejność wydarzeń, - rozpoznaje rodzaje bohaterów, - przedstawia wybraną postać, - wymienia niektóre cechy bohaterów dramatu, - wskazuje wartości ważne dla bohaterów dramatu, - wie, kto to jest bohater tragiczny, - zna pojęcie komizmu, - wypowiada się na temat przeczytanego dramatu, - rozpoznaje w dramacie informacje ważne, - tworzy projekt pracy (rysunek, drama, spektakl teatralny itp.) będącej interpretacją utworu dramatycznego – przykład intersemiotyczny, - zna etapy rozwoju akcji dramatycznej,	- wskazuje cechy utworów dramatycznych, - wymienia cechy tragedii i komedii, - opowiada o elementach świata przedstawionego w dramacie, - wskazuje akt, scenę, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog, - odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych, - porządkuje wydarzenia, - prezentuje w dowolnej formie treść dramatu, w tym w formie interaktywnej, - opowiada o wybranych wydarzeniach, - określa rodzaj bohatera: główny i drugoplanowy, - wymienia większość cech bohaterów, - wskazuje bohatera tragicznego, - ocenia bohaterów dramatu, - rozpoznaje informacje mniej ważne w dramacie, - odczytuje omawiane teksty dramatyczne na podstawie stworzonego przekładu intersemiotycznego,	- analizuje elementy świata przedstawionego w dramacie i wyciąga wnioski, - wyjaśnia różnice między elementami realistycznymi a fantastycznymi dramatu, - omawia zdarzenia realistyczne i fantastyczne, - określa przyczyny zdarzeń, - rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe, - rozpoznaje rodzaj bohatera, - określa relacje łączące bohaterów, - uzasadnia wskazane cechy postaci, odwołując się do utworu, - wyjaśnia, dlaczego dana postać jest bohaterem tragicznym, - odróżnia bohatera głównego od drugoplanowego, - odróżnia informacje ważne od mniej istotnych, - omawia etapy rozwoju akcji dramatycznej,	z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych, jak rozumie wzajemne zależności między wydarzeniami w dramacie, - charakteryzuje bohatera dramatu, również za pomocą narzędzi interaktywnych, - określa problematykę dramatu i prezentuje ją w twórczy sposób, - wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w dramacie, odwołując się do znajomości całej lektury, - określa funkcje komizmu.
---	--	---	---	---

	- zna kontekst kulturowy i biograficzny dramatu, - rozumie pojęcie dramatu romantycznego - bierze udział w inscenizacji fragmentu dramatu.	- nazywa etapy rozwoju akcji dramatycznej, - rozumie kontekst kulturowy i biograficzny dramatu, - rozpoznaje cechy dramatu romantycznego.	- wyjaśnia kontekst kulturowy i biograficzny dramatu, - wskazuje w utworze cechy dramatu romantycznego, - organizuje inscenizację.	
--	--	---	--	--

I.1. Czytanie utworów literackich – ballada

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo dla klasy 7</i>				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY SYNKRETYCZNE				
- wie, że ballada zawiera elementy epiki, liryki i dramatu, - wymienia elementy świata przedstawionego w balladzie, - wie, czym jest punkt kulminacyjny, - wie, na czym polega romantyczna wizja natury, - dostrzega problem winy i kary w balladzie,	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: - zna cechy ballady, - dostrzega w balladzie elementy epiki, liryki i dramatu, - omawia elementy świata przedstawionego z podziałem na fikcyjne i fantastyczne, - wyjaśnia, czym jest punkt kulminacyjny, - rozumie romantyczną wizję natury,	spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: - wymienia cechy ballady, - wie, na czym polega synkretyzm ballady, - porządkuje wydarzenia w sposób przyczynowo-skutkowy, - wyszukuje informacje na temat bohaterów, - wskazuje punkt kulminacyjny w balladzie, - wyjaśnia romantyczną wizję natury,	spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: - wnikliwie omawia cechy ballady, - wyjaśnia, na czym polega synkretyzm ballady, - porządkuje zebrany materiał na temat ballady, - określa funkcje punktu kulminacyjnego, - interpretuje romantyczną wizję natury, - omawia problem winy i kary w balladzie,	spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: - samodzielnie analizuje i interpretuje omawianą balladę, - prezentuje według własnego pomysłu, również interaktywnie, świat przedstawiony w balladzie.

- tworzy proste wypowiedzi inspirowane balladą.	- rozumie problem winy i kary w balladzie, - dostrzega w sztuce nawiązania do omawianej ballady, - tworzy wypowiedzi inspirowane przeczytaną balladą.	- wypowiada się na temat problemu winy i kary, - ocenia dzieła sztuki nawiązujące do ballady, - tworzy ciekawe wypowiedzi inspirowane balladą.	- interpretuje dzieła sztuki nawiązujące do omawianej ballady, - tworzy rozbudowane wypowiedzi inspirowane przeczytaną balladą.	
---	---	--	--	--

I.2. Odbiór tekstów kultury

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo dla klasy 7</i>				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
INNE TEKSTY KULTURY				
- określa tematykę tekstu kultury, - nazywa wrażenia wywołane obrazem, grafiką, rzeźbą, fotografią, - wymienia elementy tekstu kultury, - dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą publicystyczną, naukową i popularnonaukową,	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: - wyszukuje w tekście potrzebne informacje, - prezentuje elementy obrazu, grafiki, rzeźby, fotografii, - wymienia elementy realistyczne i fantastyczne obrazu, - cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego, - rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł,	spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: - wskazuje cechy tekstów kultury, - opisuje sytuację ukazaną w danym tekście, - nazywa emocje, które mogą odczuwać postacie z obrazu, grafiki, rzeźby, fotografii, - określa uczucia wywołane tekstem kultury, - przedstawia własne rozumienie tekstu kultury,	spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: - opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej w danym tekście, - opisuje elementy obrazu, grafiki, rzeźby, fotografii, - przedstawia własne rozumienie tekstu kultury poprzez podanie tematów rozmów ukazanych postaci, - znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach,	spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: - określa nastrój obrazu grafiki, rzeźby, fotografii oraz uzasadnia swoją wypowiedź, - przedstawia własne zdanie na temat sytuacji ukazanej w tekście kultury, - omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch, - dokonuje przekładu intersemiotycznego, np.

- wie, że są różne gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł, - rozpoznaje wywiad i artykuł wśród innych gatunków publicystycznych, - wie, co to jest lid.	- podaje funkcje lidu, - dostrzega wartości estetyczne poznanych tekstów kultury.	- określa funkcje literatury pięknej, publicystycznej, popularnonaukowej i naukowej, - określa podstawowe cechy wywiadu i artykułu, - określa znaczenie lidu.	piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych, - porównuje różne dzieła, - omawia funkcje lidu.	tworzy historię, która mogłaby się wydarzyć w miejscu ukazanym na obrazie czy fotografii, - przedstawia własną interpretację dzieła sztuki.
--	--	---	---	--

II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

II.1. Gramatyka języka polskiego – fonetyka

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo dla klasy 7</i>				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
FONETYKA				
- zna pojęcie fonetyka, - odróżnia głoskę od litery i sylaby, - wie, że są różne rodzaje głosek, - rozpoznaje samogłoski i spółgłoski, - rozpoznaje sylabę, - zna zasady dzielenia wyrazów na sylaby,	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: - rozumie, czym zajmuje się fonetyka, - rozumie wpływ narządów mowy na sposób wymawiania głosek, - rozróżnia rodzaje głosek: samogłoska–spółgłoska,	spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: - dzieli wyrazy na litery, głoski i sylaby, - wskazuje w wyrazie samogłoski i spółgłoski, - dzieli wyrazy na sylaby,	spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: - omawia narządy mowy i ich wpływ na sposób wymawiania głosek, - rozpoznaje rodzaje wszystkich głosek i omawia ich cechy,	spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: - dzieli wyraz na głoski i wskazuje różne funkcje głoski <i>i</i>, - rozumie i wykorzystuje wiedzę o głoskach oraz upodobnieniach do

- wie, że <i>i</i> w wyrazie może pełnić różne funkcje, - wie, czym są upodobnienia fonetyczne, - dostrzega rozbieżności między mową a pismem, - wie, co to jest intonacja - wie, co to akcent wyrazowy i zdaniowy, - zna reguły akcentowania w języku polskim	dźwięczna–bezdźwięczna, ustna–nosowa, miękka–twarda, - rozumie funkcje głoski <i>i</i>, - rozumie, na czym polegają zjawiska fonetyczne, w tym upodobnienia, - rozumie, co to jest intonacja oraz akcent wyrazowy i zdaniowy, - wymienia reguły akcentowania w języku polskim, - rozpoznaje wyjątki od zasad akcentowania.	- poprawnie przenosi wyrazy, - określa rolę samogłoski <i>i</i>, - omawia mechanizm upodobnień fonetycznych - rozpoznaje rodzaj i kierunek upodobnienia - definiuje pojęcia intonacji oraz akcentu wyrazowego i zdaniowego, - stosuje reguły akcentowania w języku polskim oraz prawidłową intonację, - wymienia wyjątki od zasad akcentowania.	- rozpoznaje funkcję litery <i>i</i> w wyrazie, - objaśnia mechanizm upodobnień fonetycznych - podaje przykłady różnych rodzajów upodobnień, - wyjaśnia, na czym polega intonacja oraz akcent wyrazowy i zdaniowy, - wypowiada się z prawidłową intonacją, - prawidłowo akcentuje wyrazy i zdania oraz wyjątki.	poprawnego mówienia i pisania, - świadomie i bezbłędnie akcentuje wyrazy i zdania we wszystkich swoich wypowiedziach oraz podczas czytania i recytacji.
---	---	---	--	--

II.1. Gramatyka języka polskiego – słowotwórstwo

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego</i> (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 7				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
SŁOWOTWÓRSTWO				

- zna pojęcie słowotwórstwa, - zna pojęcia tematu słowotwórczego i definicji słowotwórczej, - zna pojęcie formantu, - wie, że są różne rodzaje formantów, - rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny, - zna pojęcie kategorii znaczeniowej, - wie, jakie znaczenia są nadawane wyrazom przez formanty, - wie, co to jest rodzina wyrazów, - zna pojęcia <i>wyraz pokrewny, rdzeń, rdzenie oboczne</i>, - wie, czym są wyrazy złożone, - zna podstawowe zasady pisowni wyrazów złożonych.	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: - wie, czym zajmuje się słowotwórstwo, - odróżnia wyraz podstawowy od wyrazu pochodnego, - wie, co to jest temat słowotwórczy, - próbuje tworzyć definicje słowotwórcze wyrazu, - wskazuje formant w wyrazie pochodnym, - zna funkcję formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, - rozumie pojęcie kategorii znaczeniowej, - rozpoznaje znaczenia nadawane wyrazom przez formanty, - wyjaśnia, co to jest rodzina wyrazów, - rozpoznaje wyraz pokrewny, rdzeń, rdzenie oboczne, - odróżnia wyrazy złożone od innych, - zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, - zna zasady pisowni wyrazów złożonych.	spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: - wyjaśnia, czym zajmuje się słowotwórstwo, - wyjaśnia, czym są wyrazy podstawowe i wyrazy pochodne, - wskazuje temat słowotwórczy, - tworzy definicje słowotwórcze, - zna rodzaje formantów, - wyjaśnia funkcję formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, - podaje przykłady kategorii znaczeniowych wyrazów, - rozpoznaje rodzinę wyrazów, - wskazuje rdzeń i oboczności w wyrazach pokrewnych, - wyjaśnia zasady pisowni wyrazów złożonych.	spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: - rozpoznaje wyrazy podstawowe i wyrazy pochodne, - poprawnie tworzy definicje słowotwórcze, - rozpoznaje rodzaj formantu, - wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, - omawia funkcję znaczeniotwórczą formantów, - omawia kategorie znaczeniowe wyrazów, - podaje przykłady wyrazów należących do jednej rodziny, - stosuje zasady pisowni wyrazów złożonych.	spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: - świadomie stosuje w swoich wypowiedziach wyrazy podstawowe i pochodne, - świadomie stosuje w swoich wypowiedziach wyrazy należące do różnych kategorii znaczeniowych, - świadomie stosuje wyrazy pokrewne i złożone w swoich wypowiedziach, - przedstawia analizę słowotwórczą wyrazu.
--	---	---	--	---

II.1. Gramatyka języka polskiego – fleksja

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 7				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
FLEKSJA				
- rozpoznaje czasownik wśród innych części mowy, - podaje pytania czasownika, - rozpoznaje różne formy czasownika, - odróżnia bezokolicznik od odmiennych form czasownika, - wie, przez co odmienia się czasownik, - wyjaśnia, czym jest czasownik w formie osobowej i nieosobowej, - wie, że imiesłowy są nieosobowymi formami czasownika, - wymienia imiesłowy: przymiotnikowy i przysłówkowy, - odróżnia imiesłów od innych części mowy,	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: - rozpoznaje czasownik w zdaniu, - rozpoznaje nieosobowe formy czasownika: formy zakończone na <i>-no</i>, <i>-to</i>, bezokoliczniki, - wyjaśnia, dlaczego imiesłowy są nieosobowymi formami czasownika, - wymienia rodzaje imiesłówów przymiotnikowych, - podaje końcówki imiesłówów, - wyjaśnia zasady tworzenia i odmiany imiesłówów, - wie, jak odróżnić imiesłów od przymiotnika, - tworzy imiesłowy z partykułą <i>nie</i>, - zna zasady pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy,	spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: - odróżnia czasownik od innych części mowy, - rozpoznaje rodzaj czasownika, - odmienia czasownik przez osoby, liczby, rodzaje, czasy, - odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych, - rozpoznaje różne rodzaje imiesłówów przymiotnikowych i przysłówkowych, - wskazuje imiesłów w zdaniu, - wymienia wyjątki od zasad pisowni partykuły <i>nie</i>, - rozpoznaje nazwy miejscowe,	spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: - tworzy różne rodzaje imiesłówów od czasowników, - odmienia imiesłowy przymiotnikowe, - przekształca wskazane czasowniki na konstrukcje z imiesłowami, - bezbłędnie zapisuje <i>nie</i> z różnymi częściami mowy - uwzględnienia wyjątki od zasad pisowni partykuły <i>nie</i>, - podaje własne przykłady nazw miejscowych, - bezbłędnie odmienia i zapisuje nazwy miejscowe i nazwy mieszkańców.	spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: - poprawnie używa imiesłówów, - wskazuje i poprawia błędy fleksyjne związane z użyciem imiesłówów, - redaguje tekst z użyciem wszystkich rodzajów imiesłówów, - redaguje tekst z użyciem imiesłówów z partykułą <i>nie</i>, - poprawia błędy swoje i innych w zapisie <i>nie</i> z różnymi częściami mowy, w tym z wyjątkami, - koryguje błędy swoje i innych w odmianie i zapisie nazw miejscowych i nazw mieszkańców.

- zna zasady tworzenia i odmiany imiesłówów, - zna podstawowe zasady pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy, wie, że są wyjątki od tych zasad, - wie, czym są nazwy miejscowe, - zna wybrane zasady zapisu nazw miejscowych i nazw mieszkańców.	- wymienia zasady odmiany nazw miejscowych i nazw mieszkańców, - podaje zasady zapisu nazw miejscowych i nazw mieszkańców.	- stosuje zasady odmiany i zapisu nazw miejscowych i nazw mieszkańców.		
---	---	--	--	--

II.1. Gramatyka języka polskiego – składnia

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 7				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
SKŁADNIA				
- odróżnia zdanie od równoważnika zdania, - zna pojęcie <i>imiesłowowy równoważnik zdania</i>, - wie, jak przekształcić wypowiedzenie w imiesłowowy równoważnik zdania, - odróżnia wypowiedzenie z imiesłowowym	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: - odróżnia zdanie od równoważnika zdania i wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania. - identyfikuje imiesłowowy równoważnik zdania poprzez znalezienie	spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: - rozpoznaje zdanie i równoważnik zdania oraz imiesłowowy równoważnik zdania, - przekształca zdanie na równoważnik zdania i odwrotnie,	spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: - układa zdanie i równoważnik zdania oraz imiesłowowy równoważnik zdania, - rozpoznaje imiesłowowy równoważnik zdania, - poprawnie przekształca imiesłowowy	spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: - poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach zdanie, równoważnik zdania oraz imiesłowowy równoważnik zdania, - wskazuje i poprawia błędy związane z

równoważnikiem zdania od zdania, - zna terminy: <i>mowa zależna</i> i <i>mowa niezależna</i> - wyjaśnia różnice między mową zależną a niezależną.	imiesłowu przysłówkowego, - wyjaśnia, jak przekształcić wypowiedzenie w imiesłowowy równoważnik zdania, - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mowa zależna</i>, <i>mowa niezależna</i>, - odróżnia mowę zależną od mowy niezależnej, - w podanym tekście wskazuje mowę zależną i mowę niezależną.	- przekształca wypowiedzenie w imiesłowowy równoważnik zdania, - określa różnice między mową zależną a mową niezależną, - przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie,	równoważnik zdania w zdanie złożone i odwrotnie, - stosuje imiesłowowy równoważnik zdania w swoich wypowiedziach, - poprawnie przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie, - zapisuje dowolny dialog w formie mowy zależnej, - przy zapisie dialogu stosuje poprawną interpunkcję.	użyciem imiesłowowego równoważnika zdania, - redaguje tekst, w którym wypowiedzi bohaterów zapisuje w formie mowy niezależnej.
---	---	--	--	---

II.2. Zróżnicowanie języka

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo dla klasy 7</i>				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
ZRÓŻNICOWANIE JĘZYKA				
- zna pojęcia: <i>synonim</i> i <i>antonim</i>, <i>homonim</i>, <i>neologizm</i> i <i>archaizm</i>, <i>kolokwializm</i>, <i>zapożyczenie</i>, <i>związek frazeologiczny</i>,	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: - rozumie pojęcia: <i>synonim</i> i <i>antonim</i>, <i>homonim</i>, <i>neologizm</i> i <i>archaizm</i>, <i>kolokwializm</i>, <i>zapożyczenie</i>, <i>związek frazeologiczny</i>,	spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: - podaje przykłady synonimów, antonimów i homonimów,	spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: - definiuje pojęcia: <i>synonim</i> i <i>antonim</i>, <i>homonim</i>, <i>neologizm</i> i <i>archaizm</i>, <i>kolokwializm</i>, <i>zapożyczenie</i>, <i>związek</i>	spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: - funkcjonalnie wykorzystuje zdobyte wiadomości,

- rozróżnia synonimy, antonimy i homonimy, - odróżnia wyrazy bliskoznaczne od wyrazów pokrewnych, - identyfikuje różne rodzaje neologizmów obiegowych, - rozpoznaje archaizmy, - odróżnia archaizmy od neologizmów, - dostrzega archaizmy w utworze, - dostrzega kolokwializmy w wypowiedzi, - próbuje zastąpić kolokwializmy wyrazami ze słownictwa ogólnego - wie, że zapożyczenie można zastąpić wyrazem rodzimym, - wie, że słownictwo ulega ciąglemu wzbogacaniu.	- odróżnia synonim od antonimu i homonimu, - wskazuje synonimy, antonimy i homonimy, - wskazuje wyrazy bliskoznaczne i wyrazy pokrewne, - rozpoznaje frazeologizmy, - zna znaczenie wybranych związków frazeologicznych, - wie, co odróżnia neologizmy artystyczne od obiegowych, - zna różne rodzaje neologizmów obiegowych, - zna funkcje neologizmów, - zna typy archaizmów, - zna funkcje archaizmów, - rozpoznaje archaizmy w utworze, - rozumie pojęcie <i>kolokwializm</i>, - rozpoznaje kolokwializmy w wypowiedzi, - zastępuje kolokwializmy wyrazami ze słownictwa ogólnego, - zna różne rodzaje, zapożyczeń, rozumie ich funkcje, - wypowiada się na temat przydatności zapożyczeń, - zastępuje zapożyczenia wyrazami rodzimymi,	- wskazuje różnicę między wyrazem bliskoznacznym a pokrewnym, - wskazuje związki frazeologiczne w utworze, rozumie ich znaczenie, - podaje przykłady neologizmów artystycznych i obiegowych, - wskazuje różne rodzaje neologizmów obiegowych, - wymienia funkcje neologizmów, - rozróżnia typy archaizmów i określa ich funkcje, - określa funkcje kolokwializmów, - wskazuje kolokwializmy w wypowiedzi, - poprawnie zastępuje kolokwializmy wyrazami ze słownictwa ogólnego, - wymienia różne rodzaje zapożyczeń i wyjaśnia ich funkcje, - omawia przydatność zapożyczeń, - poprawnie zastępuje zapożyczenia wyrazami rodzimymi.	<i>frazeologiczny</i>, odwołuje się do przykładów, - tworzy synonimy, antonimy konkretnych słów, - wyjaśnia różnicę między wyrazem bliskoznacznym a pokrewnym, - podaje przykłady związków frazeologicznych, wyjaśnia ich znaczenia, - rozpoznaje w tekście neologizmy artystyczne i obiegowe, - podaje przykłady różnych neologizmów obiegowych, - wyjaśnia funkcje neologizmów, - omawia na przykładach typy i funkcje archaizmów, - interpretuje tekst, biorąc pod uwagę znaczenie i funkcję archaizmów, - omawia na przykładach funkcje kolokwializmów, - interpretuje użycie kolokwializmów w tekście, - bezbłędnie zastępuje kolokwializmy wyrazami ze słownictwa ogólnego,	- urozmaica język swojej wypowiedzi, - świadomie stosuje neologizmy w swoich wypowiedziach, - świadomie używa kolokwializmów i archaizmów w celu stylizacji tekstu, - na bieżąco wzbogaca swoje słownictwo, - koryguje błędy swoje i innych.
---	---	---	--	--

	- zna sposoby wzbogacania słownictwa.		- podaje przykłady wyrazów rodzimych i zapożyczeń, bezbłędnie zastępuje zapożyczenia, - omawia funkcje i znaczenie różnych typów zapożyczeń, ocenia ich przydatność, - stosuje różne sposoby wzbogacania słownictwa.	
--	---------------------------------------	--	--	--

II.3. Komunikacja językowa i kultura języka

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo dla klasy 7</i>				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
KOMUNIKACJA JĘZYKOWA I KULTURA JĘZYKA				
- zna pojęcie grzeczności językowej, - rozpoznaje niektóre zwroty grzecznościowe, - zna zasady pisowni zwrotów grzecznościowych, w tym zaimków osobowych w listach, - wie, że istnieje pojęcie normy językowej,	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: - wie, na czym polega grzeczność językowa, - wskazuje zwroty grzecznościowe w liście, - omawia zasady pisowni zwrotów grzecznościowych, w tym zaimków osobowych w listach, - wie, co to jest norma językowa,	spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: - wyjaśnia pojęcie grzeczności językowej, - podaje przykłady zwrotów grzecznościowych, - przestrzega zasad pisowni zwrotów grzecznościowych, w tym zaimków osobowych w listach,	spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: - bezbłędnie stosuje zwroty grzecznościowe, w tym zaimki osobowe w liście, - podaje przykłady wskazujące różnicę między normą wzorcową a normą użytkową, - definiuje pojęcie błędu językowego,	spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: - poprawia błędy w pracach swoich oraz kolegów / koleżanek, - na co dzień wykorzystuje wiedzę o komunikacji językowej i kulturze języka, - świadomie posługuje się perswazją,

- wie, że istnieje norma wzorcowa i norma użytkowa - zna pojęcie błędu językowego, - wie, że istnieją różne rodzaje błędów językowych, - rozpoznaje teksty reklamowe, - wskazuje slogany reklamowe, - wie, że w języku istnieje perswazja oraz manipulacja, - dostrzega manipulację językową.	- odróżnia normę wzorcową od normy użytkowej, - wie, czym jest błąd językowy, - wymienia rodzaje błędów językowych, - zna cechy i funkcje tekstów reklamowych, - wie, co to jest slogan reklamowy, - odróżnia perswazję od manipulacji językowej, - rozpoznaje środki służące manipulacji	- wyjaśnia, czym jest norma językowa, - wyjaśnia różnicę między normą wzorcową a normą użytkową, - wyjaśnia pojęcie błędu językowego, - omawia różne rodzaje błędów językowych, - określa cechy i funkcje tekstów reklamowych, - wyjaśnia, czemu służy slogan reklamowy, - wskazuje różnicę między perswazją a manipulacją, - wymienia środki służące manipulacji.	- rozpoznaje różne rodzaje błędów językowych, - wskazuje cechy i funkcje tekstów reklamowych, - podaje przykłady sloganów reklamowych, - wyjaśnia różnicę między perswazją a manipulacją, - wskazuje w tekście środki służące manipulacji.	- nie poddaje się manipulacji językowej ani jej nie używa.
---	---	---	--	--

III. TWORZENIE WYPOWIEDZI

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego</i> (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 7				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
STRESZCZENIE, ROZPRAWKA, OPOWIADANIE TWÓRCZE, PRZEMÓWIENIE, RECENZJA, WYWIAD				

- rozpoznaje streszczenie, - podejmuje próbę streszczenia tekstu, - dostrzega informacje w streszczanym tekście, - wie, czym jest rozprawka, - zna pojęcia <i>teza</i> i <i>argument</i>, - wie, że argumenty należy hierarchizować, - wie, że argument powinien być uzasadniony i zawierać odwołanie do przykładu, - wie, czym jest plan kompozycyjny, - zna cechy przemówienia i cel tej formy wypowiedzi, - zna rodzaje argumentów, - zna zwroty do słuchaczy, - wie, że w przemówieniu wykorzystuje się głos i mowę ciała, - odróżnia opowiadanie twórcze od odtwórczego, - zna typy narracji, - wie, że opowiadanie trzeba odpowiednio skomponować, - zna pojęcia retrospekcji i puenty,	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: - streszcza proste teksty, - wydobywa informacje z tekstu, - wymienia elementy kompozycyjne rozprawki, - formułuje tezę, - wie, czym jest argument, - odróżnia przykład od argumentu, - wie, na czym polega hierarchizacja argumentów, - wie, co to jest wniosek, - zna zasady tworzenia planu kompozycyjnego - zna etapy pracy nad przemówieniem, - dobiera argumenty i zwroty do słuchaczy, - wie, jak wykorzystać głos i mowę ciała, - rozróżnia typy narracji, - wie, na czym polega trójdzielna kompozycja opowiadania, rozprawki, przemówienia, recenzji, - rozumie znaczenie retrospekcji i puenty, - zna cechy i kompozycję recenzji, - zna słownictwo typowe dla recenzji, - wymienia kryteria oceny różnych tekstów kultury,	spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: - pisze dobre streszczenie, - porządkuje informacje z tekstu, - dostrzega główną myśl tekstu, - wymienia cechy rozprawki, - odróżnia tezę od hipotezy, - odróżnia argument od kontrargumentu, - ilustruje argument przykładem, - próbuje uporządkować wywód, - pracuje nad planem kompozycyjnym, - podejmuje próbę wnioskowania, - pisze rozprawkę z hipotezą oraz przemówienie, w którym odpiera przewidywany kontrargument, - uzasadnia dobór argumentów, - stosuje odpowiednie zwroty do słuchaczy, - wskazuje różnice między opowiadaniem twórczym a odtwórczym, - stosuje różne typy narracji w opowiadaniu,	spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: - logicznie porządkuje informacje z tekstu, - wskazuje główną myśl tekstu, - stawia ciekawe / oryginalne hipotezy, - formułuje kontrargumenty, - hierarchizuje argumenty, - zgadza się z cudzym poglądem lub z nim polemizuje, rzeczowo uzasadniając własne zdanie, - formułuje wnioski, - porządkuje wywód argumentacyjny, - sporządza plan kompozycyjny, - funkcjonalnie korzysta ze zwrotów do słuchaczy, - używa środków retorycznych, - świadomie wykorzystuje głos i mowę ciała, - stosuje w opowiadaniu sześć elementów urozmaicania stylu, - używa słownictwa typowego dla recenzji, - rozumie rolę akapitów jako spójnych całości	spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: - samodzielnie analizuje i interpretuje tekst w celu napisania streszczenia, - samodzielnie pisze spójną i rozwiniętą rozprawkę z tezą oraz hipotezą, uwzględniając wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi, - samodzielnie pisze spójne przemówienie, używając różnych środków retorycznych i różnych rodzajów argumentów, - publicznie wygłasza swoje przemówienie, - samodzielnie pisze spójne rozwinięte i ciekawe opowiadanie twórcze, uwzględniając wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi, - samodzielnie pisze spójną rozwiniętą recenzję, uwzględniając wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi, - projektuje i przeprowadza wywiad zgodnie z zasadami,
--	--	--	---	---

- wie, że w recenzji używa się określonego słownictwa, - zna wybrane kryteria oceny tekstów kultury, - zna podstawowe zasady przygotowania wywiadu, - wie, że podczas wywiadu zadaje się różne rodzaje pytań, - pod kierunkiem nauczyciela i / lub w grupie pisze rozprawkę z tezą, proste przemówienie, opowiadanie twórcze oraz recenzję, - przeprowadza prosty wywiad.	- wymienia zasady przygotowania wywiadu, - rozpoznaje różne rodzaje pytań w wywiadzie, - pisze rozprawkę z tezą, opowiadanie twórcze, przemówienie i recenzję, - przeprowadza wywiad zgodnie z zasadami.	- stosuje akapity dla oznaczenia głównych elementów kompozycyjnych tekstu, - stosuje w opowiadaniu retrospekcję i puentę, - wskazuje słownictwo typowe dla recenzji, - ocenia różne teksty kultury, stosując poznane kryteria, - określa zasady przygotowania wywiadu, - formułuje różnego rodzaju pytania, - przeprowadzając wywiad, uwzględnia cechy gatunkowe tej formy wypowiedzi.	myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych, - omawia zasady przygotowania wywiadu, - formułuje różnorodne i ciekawe pytania do wywiadu, - pisze rozwiniętą rozprawkę z tezą i hipotezą, ciekawe rozbudowane przemówienie i opowiadanie twórcze, pełną recenzję, - przeprowadza wywiad zgodnie ze wszystkimi wymogami.	wykorzystując do tego telefon, - na podstawie nagrania tworzy tekst wywiadu, - koryguje własne i cudze błędy związane z tworzeniem form wypowiedzi.
--	---	--	---	---